

og enhver, og som skulle løse Næringsbevis, med Hensyn til dem har jeg allerede ved et tidligere Møde sagt, at der fandt vi os i det med Rette.

Jeg ønsker, som sagt i mit første Foredrag, at Bogføringen bliver stærkere gennemført end hidtil, og jeg er derfor ikke nogen Modstander af dette Lovforslag; kun trænger det stærkt til et Gennemsyn og til en nøjere Drøftelse. I den Henseende vil jeg vanskelig kunne blive enig med den højtærede Minister i at fremskynde det saa meget, at det kan blive færdigt i denne Samling. Det vil jeg nødig, fordi jeg tror, at hvis vi fremskyndede det saa meget, fik vi noget, som ikke kunde tilfredsstille, og som var mindre fyldestgørende, end naar det nu bliver gennemdrøftet og derefter bliver liggende til Overvejelse, og vi faa fat paa det til næste Aar.

Hvor er, som den højtærede Minister nævnede, Skellet mellem, hvad der er en Andelsforening, en Brugsforening, og hvad ikke? Naar 5 Mænd slaa sig sammen om at købe en Vognladning Korn, eller naar flere gøre det, hvad jo atter og atter sker, hvad er saa Grunden dertil, og hvad er Grunden til, at Brugsforeninger i det hele ere fremkomne? Det var den ganske naturlige Ting, at Priserne paa en hel Række Varer, som vi skulde bruge i Landbruget, vare saa højt oppe over Verdenskurserne, at vi kunde se, at det var Oprækkeri, som vi paa ingen Maade burde lade gentage sig overfor os, men som vi maatte kaste af os. Saa slog ganske naturligt nogle Stykker sig sammen. Men hvad førte det til? Det førte til, at de mest velstaaende, de, som havde flest Penge og vare mest velstillede økonomisk, godt kunde sørge for sig selv ad den Vej. Da vi oprettede vor Brugsforening, gik vi langsomt frem, Skridt for Skridt, og sagde: Lad os sætte os stilsfærdigt ind i det og bestemme, hvor meget enhver forbruger pr. Maaned, og saa forskrive vi Varerne her hjem og dele dem. Men Smaaafolkene, alle de fattigste, Arbejderklassen — og dem er der mange af, thi der er flere Fabrikker derovre — stod med Graaden i Øjet og sagde: Hvad kan det hjælpe os? Vi have ikke Raad til at købe for en Maaned ad Gangen. Vi maa se at faa det indrettet saaledes, at vi faa Udsalgssteder, hvor vi daglig kunne hente vore Varer. Det fik de ogsaa, og paa den Maade er det gaaet meget godt i den Tid, der er forløben. Det, det ærede Medlem

mangler, er, at han i det hele taget ikke gør sig den Ulejlighed at faa et indgaaende Kendskab til de Ting. Hvad Bogføringen angaar, vil jeg sige, at hvis det ærede Medlems Vej skulde falde forbi mig ovre i Hammerum, skal han faa Lov til at se vore Bøger, og saa kan han retlede mig det tvivler jeg ikke om, at han kan. Jeg har ved forskellige Lejligheder draget Lære af andre, naar jeg har haft Trang til det, og jeg skal drage Lære af enhver Vejledning, man vil yde mig. Vi nære ikke Uvillie imod at indføre Bogføringspligt for, hvad der virkelig hører ind derunder, men mod at indføre den i Forhold, hvor vi mene, at man ikke bør lovgive. Hvad vil Konsekvensen blive af det ærede Medlems Opfattelse? Hvorfor skulde han og jeg ikke ogsaa underkastes Bogføringspligt? Jeg fører Bøger, og jeg haaber ogsaa, at det ærede Medlem gør det, og jeg mener, at enhver Privatmand er nødt til at gøre det for sin egen Skyld.

Da ikke flere forlangte Ordet, sluttedes Forhandlingen.

Lovforslagets Overgang til anden Behandling

vedtoges uden Afstemning.

Birch: Jeg tillader mig at foreslaa, at Lovforslaget henvises til et Udvalg paa 15 Medlemmer.

Uden Forhandling og Afstemning vedtoges dette Forslag.

Formanden: Hermed er Dagsordenen udtømt; næste Møde holdes i Morgen Kl. 1 med Dagsorden:

1) *Valg af 15 Medlemmer til et Udvalg angaaende:*

Forslag til Lov om Bogføring m. v.

2) *Eventuelt: Tredie Behandling af:*

Forslag til Lov vedrørende Statens Tjenestemænds Adgang til Overtagelse af Bivirksomheder, m. m.

3) *Anden Behandling af:*

Forslag til Lov angaaende Opførelse af en Strafanstalt ved Nyborg og om Udvidelse af Vridsløselille Forbedringshus m. m.